

Dosar nr. 2r-191/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. V.Pădurari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, N.Chircu, E.Grumeza)

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Vasile Grate,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul
avocatului „Jarovlea Veaceslav” împotriva lui Vasile Grate cu privire la încasarea
datoriei,

împotriva încheierii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost respinsă cererea de repunere în termen și s-a restituit ca fiind depus tardiv
recursul declarat de Vasile Grate împotriva hotărârii din 15 octombrie 2018 a
Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 5 ianuarie 2018, Cabinetul avocatului „Jarovlea Veaceslav” a depus cerere
de chemare în judecată împotriva lui Vasile Grate cu privire la încasarea datoriei.

A solicitat Cabinetul avocatului „Jarovlea Veaceslav” admiterea acțiunii cu
încasarea de la Vasile Grate în beneficiul său a sumei de 48 013,84 de lei (f.d.3-24).

Prin hotărârea din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,
acțiunea s-a admis integral, s-a încasat de la Vasile Grate în beneficiul Cabinetului
avocatului „Jarovlea Veaceslav” datoria în mărime de 48 013,84 de lei și cheltuielile
de judecată în sumă de 1 969,41 de lei (f.d.82-85).

La 29 noiembrie 2018, Vasile Grate a depus cerere de apel, completată prin
cererea de apel suplimentară din 11 februarie 2019, prin care a solicitat repunerea în
termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 15
octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cu remiterea cauzei la rejudecare
(f.d.70-81, 93-103).

Prin încheierea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea
lui Vasile Grate privind repunerea în termenul de atac a hotărârii din 15 octombrie
2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a restituit ca tardivă cererea de apel
declarată de Vasile Grate la 29 noiembrie 2018 și cererea de apel suplimentară
depusă la 11 februarie 2019 (f.d.105-106).

La 1 martie 2019, Vasile Grate a declarat recurs împotriva încheierii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți (f.d.10-121).

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu a respectat condițiile art. 116 și art. 362 Cod de procedură civilă, motiv din care consideră încheierea ca fiind nefondată și prematură.

A solicitat Vasile Grate admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, repunerea în termenul de declarare a apelului cu trimiterea cauzei la rejudecare în ordine de apel.

Examinând recursul declarat de Vasile Grate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 19 februarie 2019 și a fost recepționată de Vasile Grate la data de 27 februarie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.108).

Astfel, recursul declarat la data de 1 martie 2019 de Vasile Grate, este în termen.

După parvenirea cauzei în instanța de recurs, la 13 martie 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimatul nu a depus referință prin care să-și exprime opinia asupra recursului declarat de Vasile Grate.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Grate urmează fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, la 29 noiembrie 2018, Vasile Grate a declarat apel împotriva hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f.d.70-81).

Prin încheierea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea lui Vasile Grate de repunere în termenul de atac al hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 15 octombrie 2018 și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă tardiv (f.d.105-106).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural. Concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii de repunere în termen cu restituirea cererii de apel declarată de către Vasile Grate este una corectă și întemeiată.

Or, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz se menționează că, conform cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Iar, conform art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În cererea de apel, drept temei de repunere în termenul de declarare a apelului Vasile Grate a indicat că, nu a cunoscut despre existența litigiului, nu a fost citat legal despre locul, data și ora ședințelor de judecată a instanței de fond, iar despre hotărârea contestată a aflat la data de 1 noiembrie 2018.

Materialele dosarului denotă că, Cabinetul avocatului „Jarovlea Veaceslav” la depunerea cererii de chemare în judecată a anexat copia pretenției care a fost recepționată de Vasile Grate la data de 30 iunie 2017, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS2068095146AS (f.d.6-7).

La examinarea cauzei în prima instanță, în adresa lui Vasile Grate s-a expedit cităție cu aviz recomandat care s-a restituit instanței pe motiv că nu a fost reclamantă de pârât (f.d.36-38). Atât pretenția cât și citațiile au fost expediate la aceeași adresă care a fost indicată de către Vasile Grate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 108 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală. Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspândit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară. Publicarea citației în ziar se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței de judecată. În cazuri de urgență, președintele instanței poate reduce acest termen la 5 zile.

Deoarece citațiile expediate în adresa lui Vasile Grate s-au restituit instanței ca fiind nereclamate, prin încheierea din 7 mai 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central s-a dispus citarea lui Vasile Grate prin publicitate, pentru a se prezenta la ședința fixată pentru data de 9 iulie 2018 (f.d.40).

Astfel, în ediția ziarului „Timpul” din 18 mai 2018, Vasile Grate a fost citat pentru ședința din 9 iulie 2018, ora 10:00, care este anexat la materialele dosarului (f.d.43).

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge ca neîntemeiate argumentele lui Vasile Grate despre faptul că nu a cunoscut despre existența litigiului și nu a fost citat legal despre locul, data și ora ședințelor de judecată a instanței de fond.

De asemenea instanța de recurs respinge argumentul lui Vasile Grate precum că, termenul de atac curge din momentul când a aflat despre hotărârea contestată.

Or, legiuitorul a prevăzut în mod expres la art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, la 1 noiembrie 2018 Vasile Grate a depus cerere prin care a solicitat eliberarea copie de pe dispozitivul hotărârii din 15 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, pe care l-a primit la data de 8 noiembrie 2018 (f.d.64). Însă, nu a depus cererea de apel în termen de până la data de 14 noiembrie 2018, inclusiv. Cererea de apel a fost depusă la 29 noiembrie 2018 (f.d.70).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect a constatat ca fiind tardiv apelul declarat de Vasile Grate și a restituit cererea de apel.

Or, atât în cererea de repunere în termen și în cererea de recurs Vasile Grate nu a indicat motive întemeiate privind imposibilitatea depunerii în termen a cererii de apel și nu a anexat probe concludente și pertinente privind omiterea termenului de declarare a apelului.

În atare situație instanța pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Faptul că Vasile Grate a cunoscut despre suma pretinsă de către Cabinetul avocatului „Jarovlea Veaceslav” se dovedește prin pretenția pe care a recepționat-o la data de 30 iunie 2017, prin care i s-a solicitat examinarea pretenției și achitarea sumei în termen de 7 zile. În caz contrar, Vasile Grate a fost atenționat despre intenția

Cabinetului avocatului „Jarovlea Veaceslav” de a se adresa instanței de judecată pentru încasarea forțată a sumei.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Vasile Grate nu a manifestat o diligență sporită și nu a acționat prompt întru apărarea drepturilor pretinse a fi încălcate și a evitat să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

În acest sens Colegiul judiciar relevă jurisprudența Curții Europene, în care s-a reiterat despre obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Prin urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanța de apel temeinic și legal a dispus respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de Vasile Grate.

Astfel, având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentul Vasile Grate sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Vasile Grate.

Se menține încheierea din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cabinetul avocatului „Jarovlea Veaceslav” împotriva lui Vasile Grate cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu